

Stanovisko Legislativní komise ČKAIT k oprávnění projektovat studny hlubší než 30 m.

Podle § 55 zákona č. 254/2001 Sb. o vodách je studna vodní dílo. Proto je podle stavebního zákona stavbou, kterou nelze provádět svépomocí a k jejímuž povolení je příslušný jedině vodoprávní úřad, který o ní smí rozhodnout teprve na základě platného územního rozhodnutí, vydaného obecním stavebním úřadem.

ČSN 75 5115 – Vodárenství. Studny individuálního zásobování vodou, rozlišuje podle provedení studny vrtané a studny šachtové.

Na studny se ovšem vztahují i báňské předpisy a Horní právo. Vyhláška č.55/1996 Sb. o požadavcích k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při činnosti prováděné hornickým způsobem v podzemí, v § 2 stanoví, že studna je svislé dílo (šachtice, jáma, vrt) hlubší než 3 m, určené k vodohospodářským účelům.

§ 3 zákona č.61/1988 Sb. o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, vyjmenovává činnosti prováděné hornickým způsobem konkrétně v bodech f) a i) následovně:
f) vrtání vrtů s délkou nad 30 m pro jiné účely než k činnostem uvedeným v §2 a 3, a
i) podzemní práce spočívající v hloubení důlních jam a studní, v ražení štol a tunelů, jakož i ve vytváření podzemních prostorů o objemu větším než 300 m krychlových horniny.

Následně, vyhláška č. 298/2005 Sb, o požadavcích na odbornou kvalifikaci a odbornou způsobilost při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem a o změně některých právních předpisů, v § 2 odst.1 písm.e) stanoví, kdo je způsobilý projektovat objekty prováděné hornickým způsobem :

Báňský projektant je fyzická osoba způsobilá projektovat nebo navrhovat objekty a zařízení, které jsou součástí hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem, vypracovávat plány a dokumentaci týkající se hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem, pokud nejsou upraveny zvláštním právním předpisem⁶). Musí mít odbornou kvalifikaci v rozsahu alespoň magisterského studijního programu³) a odbornou praxi při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem alespoň jeden rok, nebo alespoň odbornou kvalifikaci v rozsahu středoškolského vzdělání zakončeného maturitou a odbornou praxi při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem alespoň čtyři roky.

*Z výše uvedené legislativy vyplývá, že **autorizovaný inženýr v oboru stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství je oprávněn zpracovat projektovou dokumentaci vrtané studny do délky max. 30 m**. Na projektování vrtaných studní s délkou větší než 30 m se musí podílet i osoba, která má odbornou způsobilost pro projektování objektů prováděné hornickým způsobem dle vyhlášky č.298/2005 Sb. **Hloubené studně, bez ohledu na jejich hloubku**, může autorizovaný inženýr v oboru stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství projektovat jenom ve spolupráci s osobou způsobilou dle vyhlášky č. 298/2005 Sb., anebo výše uvedenou odbornou způsobilost musí mít i tento autorizovaný inženýr.*

Výše uvedené stanovisko podporuje z pohledu stejné problematiky a platnosti autorizačního zákona č.360/1992 Sb. i

a) Sdělení Autorizační rady ČKAIT ze dne 9.3.2005 :

V poslední době se množí dotazy stavebních úřadů ohledně oprávnění k projektování studní pro zásobování vodou (zpravidla pro rodinné domy), tj. zda je nutné vyžadovat autorizaci podle zákona č. 360/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů nebo oprávnění vydané příslušným obvodním báňským úřadem k činnosti prováděné hornickým způsobem a projektování objektů a zařízení pro činnost prováděnou hornickým způsobem – konkrétně např. strojní vrtání studní nad 30 m, hloubení jam, šachtic aj. Obrátili jsme se mimo jiné na RNDr. Petra Šponara z Českého báňského úřadu, jehož stanovisko předkládáme:

- *Studny jsou vodní díla (§ 55 odst. 1 písm. j) vodního zákona) a jsou tedy vždy stavbami, na které se vztahují příslušná ustanovení stavebního zákona a jeho prováděcích předpisů.*
- *Pokud realizaci studny předchází geologický průzkum, a ten je veden vrty nebo báňskými díly, potom přistupuje v úvahu také řada ustanovení zákona o geologických pracích č. 62/1988 Sb. (§§ 3, 6, 9, 9a, 10, 12, 14, 16, 19, 20 a 22).*
- *Projekt geologických (hydrogeologických) prací může být zpracován pouze osobou s oprávněním podle § 3 zákona o geologických pracích (vydává MŽP ČR), realizace projektu není nikým povolována*
- *Projekt studny (vodního díla) může pro vodoprávní (stavební) řízení zpracovat pouze autorizovaná osoba ve smyslu ust. § 46a stavebního zákona, tedy autorizovaný inženýr (§ 18, písm. a) nebo autorizovaný technik (§ 19, písm. a) oboru stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství.*
- *Při tom se upozorňuje na to, že výše uvedenými právními předpisy nejsou dotčeny požadavky na odbornou způsobilost k navrhování staveb studní, jejichž provádění má povahu činnosti prováděné hornickým způsobem; jedná se o požadavky, které vyplývají z § 3, 5 a 20 odst. 1 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů. Tyto požadavky jsou podrobněji upraveny vyhláškou č. 15/1995 Sb., o oprávnění k hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem, jakož i k projektování objektů a zařízení, které jsou součástí těchto činností a vyhláškou č. 340/1992 Sb., o požadavcích na kvalifikaci a odbornou způsobilost a o ověřování odborné způsobilosti pracovníků k hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem a o změně některých předpisů vydaných ČBÚ k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem, ve znění pozdějších předpisů. V pochybnostech, zda jde o činnost prováděnou hornickým způsobem, rozhoduje Český báňský úřad po projednání s dotčenými ústředními orgány státní správy (§ 4 zákona č. 61/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů).*

Uvedené stanovisko je i názorem Autorizační rady ČKAIT, která ho projednala na své řádné schůzi dne 9. 3. 2005.

b) Výklad č. 11 k vodnímu zákonu a souvisejícím právním předpisům Ministerstvo zemědělství České republiky - Výklad úseku vodního hospodářství

Č.j.: 25714/2002-6010

Věc: Oprávnění k projektování staveb studní [k § 15 vodního zákona]

Dotaz:

Odbor státní správy ve vodním hospodářství obdržel dne 25.7.2002 dopis Okresního úřadu Praha-východ, jímž se tento úřad Ministerstva zemědělství dotazuje, kdo je oprávněn k projektování staveb studní, resp. zda-li jsou osoby právnické a fyzické s oprávněním příslušného obvodního báňského úřadu ve smyslu zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, oprávněny projektovat stavby studní a tyto projektové dokumentace předkládat příslušnému vodoprávnímu úřadu v rámci vodoprávního řízení dle ustanovení § 8 a § 15 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů.

Výklad:

Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, odkazuje v ustanovení § 20 odst. 1 při realizaci činností prováděných hornickým způsobem podle ustanovení § 3 tohoto zákona na úpravu stanovenou zvláštními právními předpisy, mezi než jsou pro příklad uvedeny zákon o vodách nebo stavební zákon. V takových případech se požaduje v souladu s ustanoveními zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména s jeho ustanovením § 46a, a ustanoveními zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, autorizace fyzických osob pro obor vodohospodářské stavby. Fyzické osoby nebo organizace mají tedy možnost při realizaci činností prováděných hornickým způsobem projektovat uvedené objekty nebo zařízení, např. studny, dodrží-li požadavky zákona č. 61/1988 Sb. a především prováděcí vyhlášky č. 340/1992 Sb., o požadavcích na kvalifikaci a odbornou způsobilost a o ověřování odborné způsobilosti pracovníků k hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem a o změně některých předpisů vydaných Českým báňským úřadem k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem, ovšem pouze za podmínky, že splní požadavky kladené na osoby provádějící uvedenou činnost i dle ustanovení stavebního zákona a zákona č. 360/1992 Sb.

Odůvodnění:

V ustanovení § 3 zákona č. 61/1988 Sb. jsou činnosti s potenciální vazbou na zákon č. 254/2001 Sb. uvedeny v ustanovení § 3, zejména pod písm. f), g), i), jako činnosti prováděné hornickým způsobem. V tomto případě se tedy jedná např. o vrtání vrtů s délkou nad 30 m pro jiné účely než k činnostem uvedeným v ustanovení § 2 a ustanovení § 3, dále např. podzemní práce spočívající v hloubení studní apod. Pro tyto činnosti je směrodatným ustanovení § 20 odst. 1 zákona č. 61/1988 Sb., jež je podřizuje úpravě provedené zvláštními právními předpisy. Příkladem jsou zde uvedeny zákon o vodách nebo stavební zákon.

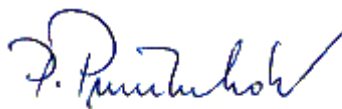
Strana 1 z 2

Stavební zákon určuje v ustanovení § 46a pravidla pro realizaci vybraných činností ve výstavbě, k nimž mj. řadí i zpracování dokumentace staveb pro vydání stavebního povolení. K těmto činnostem jsou oprávněny pouze fyzické osoby, které získaly oprávnění k výkonu těchto činností podle zvláštního předpisu, v tomto případě zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto právního předpisu uděluje Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě autorizaci pro obor vodohospodářské stavby. Osoba s touto autorizací je pak osobou oprávněnou dle ustanovení § 46a stavebního zákona, mj. k projektové činnosti související se stavbou studny.

Je nutné upozornit na skutečnost, že autorizovanými osobami dle zákona č. 360/1992 Sb. jsou mj. autorizovaný inženýr a autorizovaný technik. Z ustanovení § 18 a § 19 tohoto zákona je pouze autorizovaný inženýr v rozsahu oboru, popřípadě specializace, pro kterou mu byla udělena autorizace, oprávněn mj. vypracovávat projektovou dokumentaci staveb, zatímco autorizovaný technik je oprávněn vypracovávat pouze příslušné dílčí části projektové dokumentace nebo se na vypracování projektové dokumentace zpracovávané autorizovaným architektem nebo autorizovaným inženýrem podílet.

V několika ustanoveních zákona č. 61/1988 Sb. (např. ustanovení § 5 odst. 2, odst. 3 ad.) se jako jedno z možných oprávnění uvádí možnost projektování a navrhování objektů a zařízení, které jsou součástí hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem, popřípadě prací souvisejících. Stejnou problematikou se zabývá i vyhláška č. 340/1992 Sb., jež tento zákon provádí, když např. v ustanovení § 1 odst. 8 požaduje určitou kvalifikaci pro osobu, která mj. projektuje. Přestože se v uvedených ustanoveních užívá výrazu projektování k popsání určitých činností v souvislosti s prováděním hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem, jedná se vždy o projektování v rámci provádění hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem. Určujícím pro aplikaci zákona č. 360/1992 Sb. tak zůstává ustanovení § 20 zákona č. 61/1988 Sb., které při výkonu činností prováděných hornickým způsobem, kdy zejména pro činnosti uvedené v ustanovení § 3 písm. f) až i) se jeví taková úprava z hlediska právní úpravy výkonu obdobných činností mimo působnost báňskoprávních předpisů logickou a nezbytnou, odkazuje na úpravu provedenou zvláštními právními předpisy, tedy mj. vodním zákonem nebo stavebním zákonem.

V Praze dne 4. srpna 2004

RNDr. Pavel Punčochář, CSc.
vrchní ředitel úseku vodního hospodářství

**MINISTERSTVO
ZEMĚDĚLSTVÍ**
České republiky
117 05 Praha 1, Těšnov 17